

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1

Factors related to the Attitudes toward Home Economics Profession of Vocational College Students in Southern Institution Region 1

ธีรพันธ์ คงขันธุ์* อังคณา ขันตรีจิตรานนท์** และ นนทลี พรธาดาวิทย์***

Terapan Kongkan Angkhana Khantreejitranon and Nonthalee Prontadavit

* สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

** ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*** คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนคหกรรมในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 และ 2) ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนคหกรรมในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้เรียนคหกรรมศาสตร์ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 จำนวน 350 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach พบว่า แบบสอบถามตอนที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.75 และแบบสอบถามตอนที่ 4 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.85 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยการทดสอบไคสแควร์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมากกว่าสามในสี่เป็นเพศหญิง ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2 มากกว่าสามในห้า มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.98 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ในระดับน้อย มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับดี

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนพบว่า ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนคหกรรมในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 มีความสัมพันธ์กับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ทัศนคติ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ผู้เรียนประเภทวิชาคหกรรม สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 การรับข้อมูลข่าวสาร การจัดการเรียนการสอน

Abstract

The objectives of this research were to examine students' attitudes and factors related to students' attitudes toward home economics profession of vocational college students in Southern Institution Region 1. The sample of 350 vocational college students studying home economics in Southern Institution Region 1, were used by quota sampling. Questionnaires were used for the data collection. Frequency, Mean, Percentage, and Standard Deviation were used in analyzing the data collected. Pearson Product-moment correlation coefficient

The findings revealed that more than three fourths of the students were females. More than three fifths were second year students. Their average grades were 2.98. They understood teaching learning process at a very good level. They were informed about information of home economics at a low level. Their attitudes toward home economics profession were at a good level.

The study on factors related to students' attitudes toward home economics profession revealed that students' basic information, understanding of teaching learning process, and acquiring home economics' information of the students were significantly related to their attitudes toward home economics profession ($p < .01$).

Keywords: Attitude, Home Economics Profession, Home Economics Students, Vocational College in Southern Institution Region 1, Get information, Classroom Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความหมายว่าการศึกษาคือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ เจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัย เกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการศึกษา จึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้บุคคลเกิดความภาคภูมิใจและรับรู้บทบาทหน้าที่ของตน สามารถพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุด (Ministry of Education, 2004)

การศึกษาด้านอาชีวศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทำหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ สำหรับนักเรียน นักศึกษา เยาวชนและประชาชนทั่วไป ตามแผนพัฒนาอาชีวศึกษากำหนดแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับ การศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระ โดยมีจัดการเรียน การสอนและการฝึกอบรมใน 9 ประเภทวิชา คือ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ ศิลปกรรม คหกรรม เกษตรกรรม ประมง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมสิ่งทอ และ เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร (Office of the Vocational Education Commission, 2012)

คหกรรมศาสตร์มีเป้าหมายหลักทางการศึกษาที่มุ่ง พัฒนาครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันหลักของสังคม เนื่องจาก ครอบครัวเป็นแหล่งที่ให้กำเนิดมนุษย์ รวมทั้งทำหน้าที่ สอนและฝึกอบรมขั้นต้นของสังคมมนุษย์ด้วยคหกรรม ศาสตร์ยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะสร้างหน้าที่ ภายในครอบครัวและบทบาทระหว่างครอบครัวกับสถาบัน ทางสังคมอื่นๆ ที่ครอบครัวเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย โดยการ นำเอาความรู้จากหลายๆ สาขาวิชาเช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปะ มาผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อให้บุคคล สามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลง และนำเอาวิทยาการ ต่างๆ มาปรับปรุงและพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ ดีขึ้น แต่ความเข้าใจและการยอมรับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ยังไม่แพร่หลายกว้างขวาง (Prontadavit, 2007)

Tejagupta (2004) กล่าวว่า วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นวิชาชีพที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของบุคคลและ ปรับปรุงความจำเป็นพื้นฐานครอบครัวทุกขอบข่ายงานที่ เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ มีการบูรณาการ องค์ความรู้ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ จึงเป็นการ ยากที่จะกำหนดเอกลักษณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับขอบเขตงานที่ รับผิดชอบเพียงด้านเดียวเช่นวิชาชีพอื่นๆ ค่านิยมของ สังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับวิชาชีพพื้นฐาน เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ Kruemek (2006) ได้สรุปผลรวมของปัญหาที่ทำให้คหกรรมศาสตร์ ทั้งหลายเกิดแรงกดดันจากสังคมรอบข้างทำให้คนบางคน ขาดความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ในขณะที่บางคนได้พยายาม แสดงศักยภาพ มีความมั่นใจในความสามารถของตนและมีความภาคภูมิใจในอาชีพ ควรปลูกฝังเพื่อสร้างให้คหกรรม ศาสตร์เป็นที่ยอมรับ หากทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพค หกรรมศาสตร์ย่อมสามารถพัฒนาได้ทัดเทียมกับวิชาชีพอื่นๆ ในสังคม

ทัศนคติต่อวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ บุคคลปฏิบัติตามหน้าที่ในอาชีพอย่างสำเร็จเรียบร้อย หรือ ตรงกันข้ามอาจประสบความล้มเหลวก็ได้ ทัศนคติเป็น เครื่องมือที่มีอำนาจในการกระทำ เป็นสิ่งที่ช่วยตัดสินใจถึงการ ก้าวไปสู่สิ่งที่มีหวัง หรือยังลังเลอยู่และไม่ว่าทัศนคตินั้นจะ เป็นทางบวก ทางลบ ก็ล้วนมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายจะ สำเร็จหรือล้มเหลว โดยที่ทัศนคตินั้นสามารถพัฒนาให้ เกิดขึ้นได้

เมื่อกล่าวถึง ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ พบว่า บุคคลที่อยู่ในแวดวงวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มักได้รับ ผลสะท้อนในเชิงลบจากบุคคลทั่วๆ ไปซึ่งสาเหตุหลาย ประการ ได้แก่ ภาพลักษณ์และทัศนคติของสังคม โดยได้รับรู้ และเข้าใจว่า คหกรรมศาสตร์เป็นเรื่องการบ้านการเรือนซึ่ง เป็นงานของผู้หญิงเป็นเรื่องของการประกอบอาหาร การเย็บ ปักถักร้อย การเลี้ยงดูเด็ก ไม่ใช่งานของผู้ชายตามค่านิยม ทางเพศของสังคมไทย ผู้ชายที่ศึกษาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จึงถูกดูหมิ่นความเป็นชาย ประการต่อมาเข้าใจว่า งาน คหกรรมศาสตร์เป็นเรื่องใกล้ตัวที่อยู่ในชีวิตประจำวันไม่ จำเป็นต้องศึกษาเล่าเรียนก็ได้ และมองเห็นว่าเป็นงานที่ สามารถเรียนรู้ได้จากการถ่ายทอดภายในครอบครัวเป็นเพียง งานบ้านที่ไม่มีความสำคัญ ประการสุดท้าย คือ มาตรฐาน ทางวิชาชีพซึ่งคหกรรมศาสตร์ยังไม่มีมาตรฐานวิชาชีพ เช่น วิชาชีพอื่น ทั้งๆ ที่คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพของบุคคลและปรับปรุงความจำเป็นพื้นฐาน ในการดำรงชีวิต (Tejagupta, 2004)

จากความสำคัญและทัศนคติที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเห็นควรศึกษาทัศนคติ และปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับทัศนคติผู้เรียนให้สามารถนำความรู้และทักษะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปประยุกต์ใช้หลังจากจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนประกอบอาชีพและแสดงศักยภาพให้คนในสังคมได้รับรู้และเข้าใจในความเป็นคหกรรมศาสตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. ทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1
2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ผู้วิจัยทำการศึกษาเฉพาะทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียน โดยศึกษาทัศนคติทั้งทางบวกหรือทัศนคติที่ดี และทางลบหรือทัศนคติที่ไม่ดี

ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษานี้ผู้วิจัยทำการศึกษาเฉพาะผู้เรียนที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ที่เข้ารับการศึกษาปีการศึกษา 2557

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นข้อมูลให้แก่สถานศึกษา ผู้บริหารและครูสอนด้านคหกรรมศาสตร์ ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนรายวิชาต่างๆ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนด้านคหกรรมศาสตร์ ในการแนะแนวการเรียนการสอน เพื่อช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่ผู้ที่จะเรียนต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

3. หน่วยงานต่างๆ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง นำผลวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการร่วมมือกันปลูกฝังและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพให้แก่ผู้ที่ประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อไป

นิยามศัพท์

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึก ทั้งในด้านที่เห็นด้วยมีความรู้สึกชอบหรือมีทัศนคติที่ดี และไม่เห็นด้วย มีความรู้สึกไม่ชอบหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ ลักษณะศาสตร์ คุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และคุณลักษณะผู้เรียน

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ข้อมูล สาร หรือความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ อาหารและโภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม ศิลปะพัฒนาการเด็กและครอบครัว การจัดการทรัพยากรในครอบครัว ชุมชนและสังคม ผ่านทางสื่อต่างๆ รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมนิทรรศการ การสัมมนา หรือการฝึกอบรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง หลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์การสอน และผู้สอน

วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หมายถึง อาชีพที่นำความรู้เกี่ยวกับขอบเขตของวิชาการในสาขาคหกรรมศาสตร์ทุกแขนงไปปฏิบัติแล้วมีรายได้ตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งของ

ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชาแฟชั่นและสิ่งทอ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 หมายถึง วิทยาลัยที่เปิดสอนประเภทวิชาคหกรรม ตั้งอยู่ในพื้นที่สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมพร วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช และวิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach พบว่า แบบสอบถามตอนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนได้ค่าความเชื่อมั่น 0.75 และแบบสอบถามตอนที่ 4 ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.85 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นที่ใช้ได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดาอาชีพของบิดา อาชีพของมารดาและรายได้ต่อเดือนของครอบครัว

ตอนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งมีข้อคำถามทั้งทางบวกและทางลบ และมีค่าความเชื่อมั่น 0.75

ตอนที่ 3 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 4 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อยและไม่เคยได้รับ

ตอนที่ 4 ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้แก่ ด้านลักษณะศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีค่าความเชื่อมั่น 0.85

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับทศนคติที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อทศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1

ข้อมูลพื้นฐาน

พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการกับสาขาวิชาคหกรรม

ศาสตร์มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.00 – 3.50 บิดาและมารดาของผู้เรียนมีระดับการศึกษาประถมศึกษาและประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ ส่วนรายได้ต่อเดือนของครอบครัวต่ำกว่า 20,000 บาท

ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

พบว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนผลการศึกษาโดยรวมพบว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก โดยคะแนนเฉลี่ยรวม 4.00 เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น 25 ประเด็น พบว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับมากทุกประเด็น 3 ลำดับแรก คือ หลักสูตรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ เพื่อการนำไปประกอบอาชีพ ผู้สอนมีเอกสารประกอบการสอนที่ทันสมัยและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์

การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ ผลการศึกษาโดยรวมพบว่าผู้เรียนมีการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ในระดับน้อย โดยคะแนนเฉลี่ยรวม 2.06 เมื่อพิจารณาช่องทางและความถี่ของการรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์พบว่า ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสาร 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ มีช่องทางเดียวคือ ครู/อาจารย์ ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยกว่า สัปดาห์ละครั้ง มี 6 ช่องทาง โดย 3 ช่องทาง คือ e-mail/Internet และสื่อออนไลน์ หนังสือ/ตำราเรียน และเพื่อน ส่วนอีก 3 ช่องทาง คือ เอกสารแผ่นพับ/โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์และรายการวิทยุผู้เรียนไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสาร

ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียนซึ่งแต่ละด้านแสดงรายละเอียด ดังนี้

ด้านลักษณะศาสตร์

ทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านลักษณะศาสตร์พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.06 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า 3 ลำดับแรก คือคหกรรมศาสตร์สามารถศึกษาต่อระดับสูงได้ คหกรรมศาสตร์มีบทบาทต่อการรักษาเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของชาติ และคหกรรมศาสตร์ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศทั้งนี้ผู้เรียนประเภทวิชาคหกรรมมีทศนคติต่อ

วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับต้ออย่างยิ่งประเด็นเดียวคือ คหกรรมศาสตร์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.15 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า 3 ลำดับแรก คือ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ประกอบได้ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นพื้นฐานอาชีพขนาดเล็กและ

ขยายสู่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ และวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีเกียรติ

ด้านคุณลักษณะผู้เรียน

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านคุณลักษณะผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.12 เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็น พบว่า 3 ลำดับแรก คือ การเรียนคหกรรมศาสตร์ทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าไม่อยากจะบอกคนอื่นว่า จบคหกรรมศาสตร์และการเรียนคหกรรมศาสตร์ช่วยให้มีมนุษยสัมพันธ์ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	$\bar{X}$	ระดับทัศนคติ
ด้านลักษณะศาสตร์	4.06	ดี
ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ	4.15	ดี
ด้านคุณลักษณะผู้เรียน	4.12	ดี

สมมติฐานที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 มีความสัมพันธ์กับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ ชั้นปี การศึกษา สาขาวิชา เกรดเฉลี่ยสะสมระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้ต่อเดือนของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะศาสตร์ ด้านคุณค่าหรือประโยชน์ของวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะผู้เรียน

สมมติฐานที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 มีความสัมพันธ์กับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยภาพรวม ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ($r = .49$) คือ ผู้เรียนที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสูงจะมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์สูง

สมมติฐานที่ 3 การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 มีความสัมพันธ์กับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การรับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยภาพรวม การรับข้อมูลข่าวสารของผู้เรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01ในระดับปานกลาง ($r=.31$) คือ ผู้เรียนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์สูงจะมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์สูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ครู/อาจารย์ ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่1 ที่เริ่มเข้ามาศึกษาในสถานศึกษาและส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เชิญศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพมาพบปะพูดคุยกับรุ่นน้องเพื่อให้เห็นถึงแนวทางในการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ไปเผยแพร่ให้กับชุมชนและสังคม

2. สถานศึกษา ควรเพิ่มกลยุทธ์ด้านการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายโดยการจัดกิจกรรมแนะแนวไปยังโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์สารสนเทศในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางคหกรรมศาสตร์ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการได้เผยแพร่ความรู้บริการวิชาชีพแก่สังคมกับบุคคลภายนอก รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เช่น เว็บไซต์วิทยาลัยฯ เว็บไซต์งานสื่อการเรียนการสอน เว็บไซต์งานประชาสัมพันธ์ ป้ายประกาศหน้าวิทยาลัยฯ เป็นต้น เกี่ยวกับจุดเด่นของหลักสูตร เนื้อหาที่เรียน กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์การสอนให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรปรับแบบสอบถามให้เข้ากับบริบทของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา
2. การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณดังนั้นควรเพิ่มวิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลเชิงลึกของผู้ตอบแบบสอบถามหรือศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ
3. ควรศึกษาติดตามกลุ่มประชากรที่จบการศึกษาจัดทำข้อมูลสำรวจภาวะการทำงานทำหรือศึกษาต่อในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

References

- Tejagupta, C. (2004). "Government Perspective on Roles and Problems in the Home Economics Profession." *Journal of Home Economics*, 47(3),7-18. (in Thai)
- Kruemek, S. (2006). *Attitude Toward Home Economics Profession of Kasetsart University Students and Graduates in Home Economics Education*. Thesis of Master of Arts in Home Economics Education, Kasetsart University.(in Thai)
- Ministry of Education. (1999). *National Education Act*. Retrieved from <http://www.moe.go.th/maim2/plan/p-r-b42-01.htm>. (in Thai)
- Office of the Vocational Education Commission. (2012). *Branch*. Retrieved from www.vec.go.th. (in Thai)
- Prontadavit, N. (2007). *Attitude Toward Home Economics Profession of Kasetsart University Students and Graduates in Home Economics Education*. Thesis of Doctor of Philosophy in Vocational education, Kasetsart University. (in Thai)